nieuws

Boerenbond en ABS sluiten rangen over aanpak varkenscrisis

nieuws

Boerenbond en ABS schuiven een gezamenlijk crisisactieplan voor de varkenssector naar voor. Liquiditeitsondersteuning op niveau van de Vlaamse overheid én bij verschillende ketenactoren op korte termijn en een snelle opkoopregeling in functie van de stikstofproblematiek vormen de speerpunten van dat actieplan.

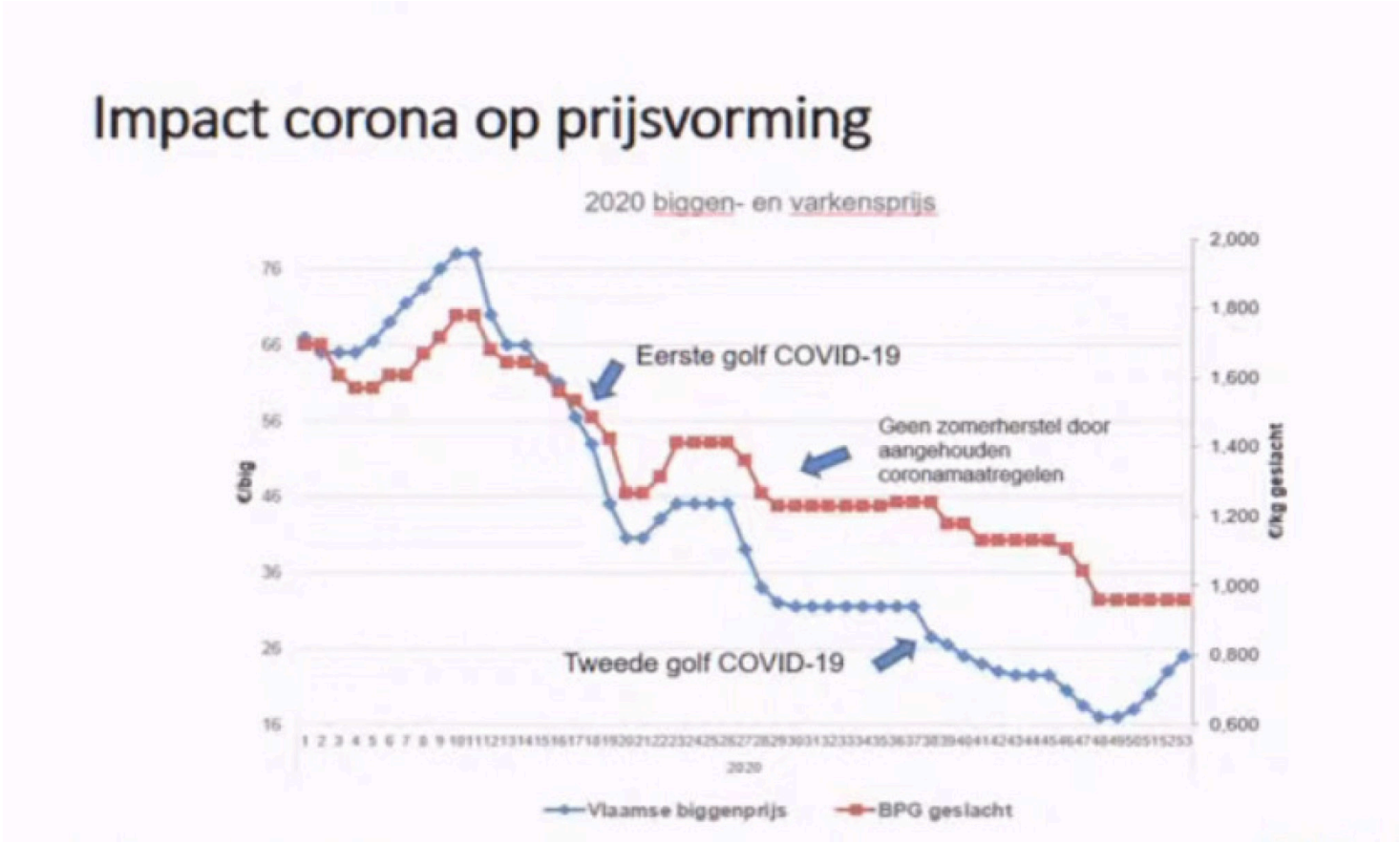
9 FEBRUARI 2022 – LAATST BIJGEWERKT OM 24 FEBRUARI 2022 10:00

Het is de acute nood die er vandaag op het terrein is die ABS en Boerenbond de koppen bij elkaar deed steken. “We zijn het aan de varkenshouders verplicht om met één stem te spreken”, zeiden de landbouworganisaties uni sono bij de voorstelling van het crisisactieplan in de Commissie Landbouw van het Vlaams parlement. Minister van Landbouw Hilde Crevits (CD&V) was alvast tevreden met dit gezamenlijk initiatief. “Dit is ook voor de politiek een sterk signaal. Zolang de keten versnipperd is, wordt dit uitgespeeld en daar is de individuele boer de dupe van”, zei ze.

Grootste spaarboek

De crisis in de varkenshouderij heeft verschillende oorzaken die al vele malen zijn benoemd. Toch gaf Guy Vandepoel van Boerenbond nog een kort overzicht mee aan de commissieleden. Zo is de Afrikaanse varkenspest (AVP) een belangrijke oorzaak. Er zijn vandaag vier Europese landen waar AVP de afgelopen jaren werd vastgesteld: Polen (2014), België (2018), Duitsland (2020) en Italië (eind 2021). “Het is belangrijk op te merken dat Duitsland en Italië twee belangrijke handelspartners voor ons zijn. Wij zijn op vlak van waardecreatie een stuk afhankelijk van deze landen”, duidt Vandepoel. Hoewel ons land vrij snel - eind 2020 al - officieel vrij werd verklaard van AVP, blijven nog steeds heel wat grenzen gesloten voor Belgisch varkensvlees.
Ook corona heeft een niet te onderschatten invloed op de varkensketen. Aan de hand van een grafiek toonde Vandepoel aan dat de varkensprijzen bij elke coronagolf onderuit gaan. “Bij elke golf zie je dat de uitvoer sputtert en de markt meer verzadigd geraakt en ervoor zorgt dat de varkensprijzen niet meer rendabel zijn op het niveau van de producent”, verduidelijkt hij.

De historisch lage varkensprijzen vallen bovendien samen met historisch hoge veevoederprijzen en het mag duidelijk zijn dat de situatie op de varkensbedrijven zeer acuut is. “Vroeger kan je met de opbrengst van 1 kilo karkas 6 kilo voeder kopen, vandaag slechts 3 kilo voeder”, becijferde Vandepoel. “Een gemiddeld varkensbedrijf verliest vandaag ongeveer 43 euro per varken. Dat betekent meer dan 26.000 euro verlies per maand op bedrijfsniveau. En dit al maanden aan een stuk.”
De landbouworganisaties zien dat vandaag ook gezonde bedrijven die technisch zeer goed draaien, in zware problemen komen. Een aantal kunnen ze er niet op kleven. “Op dit moment is het niet zo dat de besten overleven, wel die met de grootste spaarboek. De reserves worden in sneltempo opgesoupeerd”, klinkt het.

Uitgelicht
ABS voert actie met 200 tractoren in Brussel voor meer steun aan varkenshouders
nieuws
Met tweehonderd tractoren is ABS woensdag naar Brussel afgezakt om onmiddellijke liquiditeitssteun te vragen voor de varkenssector in crisis en om een warme sanering te beplei...
15 DECEMBER 2021
Lees meer

Nood aan cash

Gezien de enorme nood aan liquiditeiten op varkensbedrijven vragen ABS en Boerenbond dat er aantal maatregelen op korte termijn worden genomen. “We kijken in de eerste plaats naar het Vlaamse niveau om het ongelijke speelveld in Europa weg te werken. Als je ziet dat Franse, Poolse, Nederlandse en Duitse varkenshouders steun van de eigen regering hebben gekregen, dan is dat enorm frustrerend voor onze varkenshouders”, zegt ABS-voorzitter Hendrik Vandamme.

> **Twee derde van de varkenshouders heeft geen liquiditeitssteun van de Vlaamse overheid gekregen. Dat is concurrentievervalsing**
>
> Hendrik Vandamme - Voorzitter ABS

“Ook Vlaanderen heeft een steunpakket uitgevaardigd, maar dat was beperkt en is vooral gegaan naar jonge boeren en bedrijven die net geïnvesteerd hebben. We mogen niet uit het oog verliezen dat tweede derde van de varkenshouders geen liquiditeitssteun van de Vlaamse overheid heeft gekregen. Dat is concurrentievervalsing. We vragen om dit te herbekijken.”

Recent werd ook de mogelijkheid voor overbruggingsleningen van VLAIO geopend voor varkenshouders. “We willen dit zeker niet wegwimpelen, maar we moeten beseffen dat elk bijkomend krediet dat wordt afgesloten, ook moet terugbetaald worden”, verduidelijkt Vandamme. “De terugbetalingstermijn daarvan is vastgelegd op drie jaar, maar met de putten die vandaag gemaakt worden op quasi alle bedrijven, is het bijna onmogelijk om die terugbetalingstermijn na te komen. Minstens het dubbele is nodig.”

Marktevenwicht herstellen in EU

Op Europees niveau vragen de landbouworganisaties dat er crisismaatregelen worden geactiveerd. “Die bestaan, maar vanuit de Europese Commissie wordt halsstarrig geweigerd daarop in te gaan”, meent Vandamme. “Vandaag wordt het gelijk speelveld niet bewaakt. De verschillende lidstaten worden uit elkaar gespeeld. We vragen dat Vlaanderen bij de Commissie blijft aankloppen zodat er steun komt die de naam waardig is.”

Volgens de ABS-voorzitter zijn er verschillende maatregelen die de EU kan nemen. “Er is een crisisreserve die altijd kan geactiveerd worden. De verstoorde marktomstandigheden als gevolg van de Afrikaanse varkenspest zijn daarvoor voldoende aanleiding”, luidt het. “In 2015 heeft de EU-commissie tijdens de melkcrisis specifieke maatregelen uitgevaardigd die het marktevenwicht kunnen herstellen. Toen kregen boeren bijvoorbeeld een tegemoetkoming als ze beslisten bepaalde volumes niet te produceren. Zoiets moet ook mogelijk zijn voor de varkenssector.”

nieuws

Frankrijk en Polen komen over de brug met steun voor varkenshouders

1 FEBRUARI 2022

Een andere optie kan zijn om landbouwers financieel aan te moedigen om hun varkens te laten slachten op een lager gewicht. Ook op die manier kan een productiedaling in de hand gewerkt worden, menen de landbouworganisaties. Vandaag zien ze evenwel het tegendeel gebeuren. “Er is een gebrek aan slachtcapaciteit door personeelsuitval als gevolg van corona bij de slachthuizen. En de uitbraken van AVP in Polen, Duitsland en Italië zorgen ervoor dat veel meer varkensvlees op de Europese markt moet worden afgezet. Die afzet gaat moeizaam waardoor er eerder te zwaar in plaats van lichter wordt geslacht”, legt Vandamme uit.

Boerenbond en ABS kijken niet alleen naar de overheid om het tij te keren in de varkenssector. “Ook voor de ketenpartners is er een rol weggelegd”, klinkt het. “We vragen dat zij zich solidair opstellen met de varkenshouders. Met de oprichting van de brancheorganisatie PORK.be zijn alvast de eerste stappen gezet. We zijn bijvoorbeeld volop de mogelijkheden aan het onderzoeken in prijsdifferentiatie tussen afzet in het binnenland en export.” Zo kunnen het BePork-label met aandacht voor het ‘geboren en getogen Belgisch varken’ en verregaande

duurzaamheids- en dierenwelzijnscriteria in een ‘dedicated supply chain’ kansen bieden voor meerwaardecreatie.

Opkoopregeling en PAS-transitiefonds

Naast de aanpak van de cashpositie van de varkenshouders dringen de landbouworganisaties ook aan op een snelle opkoopregeling in het kader van de stikstofproblematiek. “De stikstofcrisis bezorgt varkenshouders nog extra kopzorgen”, zegt Lode Ceyssens, kersvers ondervoorzitter van Boerenbond. “We vragen dat er voor bedrijven die door hun stikstofimpact geen toekomst meer hebben, snel duidelijkheid komt. Voor hen is het belangrijk dat de opkoopregeling wordt opgestart vooraleer het definitieve PAS-kader er is.”

> **Een snelle opkoopregeling kan de toekomstige taakstelling voor de varkenshouderij op vlak van stikstof haalbaarder maken**
>
> Lode Ceyssens - Ondervoorzitter Boerenbond

Volgens Ceyssens kan deze snelle opkoopregeling de toekomstige taakstelling voor de varkenshouderij op vlak van stikstof haalbaarder maken. “Het is dus belangrijk dat deze stoppers op de stikstofrekening van de varkenssector komen. Daarvoor moet een matrix worden opgemaakt”, stelt hij. Samen met ABS hamert hij op een eenvoudige regeling waarbij een vast bedrag per nutriëntenemissierecht (NER) wordt uitbetaald in functie van een matrixscore. “Bedrijven met de zwaarste stikstofimpact moeten daarbij eerst in aanmerking komen”, aldus de ondervoorzitter van Boerenbond.
Voor de blijvers zullen zich belangrijke investeringen opdringen om de stikstoftransitie te maken. “Er zullen ammioniakemissiearme stallen moeten gebouwd worden, bestaande stallen moeten emissiearme technieken implementeren en emissieverlagende tools gebruiken”, legt Ceyssens uit. “Vandaag is het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF) niet toereikend om deze transitie te maken. Er moeten dus bijkomende middelen worden voorzien in een PAS-transitiefonds.”
Op Europees niveau vragen Boerenbond en ABS extra ondersteuning voor de transitie naar meer dierenwelzijn en antibioticareductie, twee doelstellingen die in de Farm-to-Fork-strategie zitten vervat. “Deze doelstellingen vergen zware investeringen op de bedrijven en het is intussen duidelijk dat de markt faalt om te betalen voor generieke hogere standaarden”, vertelt Ceyssens. “We zijn er allemaal van overtuigd dat we naar meer dierenwelzijn moeten evolueren, maar omdat de consument hiervoor niet wil betalen, moeten er extra middelen – naast het GLB – worden voorzien om die transitie te maken.”

Robuuster verdienmodel

Een laatste onderdeel van het crisisactieplan van de landbouworganisaties focust op een robuuster verdienmodel voor de varkenshouderij. “Bedrijven moeten individuele keuzes kunnen maken, keuzes in hun bedrijfsvoering: Voor welke markt produceert men? In welke niches zet men varkens af? Dit moet ruimer ingebed worden in het individuele ondernemingsplan van de

varkenshouder”, aldus Ceyssens. Dit moet volgens hem leiden tot een betere verwaarding doorheen de keten, een betere uitbetalingsprijs aan de boer én bovendien moet het de varkenshouders beter wapenen tegen toekomstige crisissen.
De landbouworganisaties wijzen er tot slot nog op dat de varkenssector tot op vandaag de meest vrije en minst gesubsidieerde landbouwsector is van heel Europa. “De sector heeft zich altijd op vrije benen ontwikkeld”, zegt Vandepoel, waarmee hij duidt op de eerder uitzonderlijke aard van de vraag die vandaag op tafel ligt. “In de toekomst moet er een dubbele transitie gerealiseerd worden. Maar die transitie kan pas aan bod komen als op de eerste uitdaging een antwoord kan geboden worden: overleven. Daarvoor moeten de nodige middelen worden voorzien.”
Herbekijk de gedachtewisseling over de crisis in de varkenshouderij in de Commissie Landbouw van het Vlaams parlement (vanaf 01:27:00):

Bron: Eigen berichtgeving

Beeld: Inagro

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:
screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada